

жта благодать съ него заедно? Прежднати еретици Пелагианити тълкуваха, че чело̀вѣческото ценіе само и безъ Божіата благодать ѣ доволно за оправданіе и спасеніе на чело̀вѣка. Сегашнитѣ Лютерокалкѣни потвърдаватъ, ужь че това спасеніе прави Божіата благодать сама, и безъ чело̀вѣческото ценіе. Първити дѣмали, ужь че при ценіето не е нѣждна благодать-та; а дрѣгитѣ ова лаватъ, ужь че при благодать-та ценіето не е свободно. Из споредъ разбираніето на православнитѣ, право сѣ ѣтвърдава, че ни чело̀вѣческото ценіе само едно отъ себе си, ни Божіата благодать само една пакъ отъ себе си: нъ ценіето и благодать-та заедно оправдаватъ и спасаваатъ чело̀вѣка; и че, благодать-та е всѣкога потрѣвна, ценіето е всѣкога свободно. Така надѣчва свѣтатѣ наша църква, чрезъ Божественното писаніе, чрезъ свѣщеннитѣ учители, и чрезъ схоластическитѣ Богословци. Сирѣчь, че свободасть-та на чело̀вѣческото ценіе, и помощь-та на Божіата благодать, сѣ двѣ колела, които тичатъ заедно, за да ны заведатъ до невето: (или) двѣ крыла, които ны докарватъ да хвъркнемъ въ раа. Който иска (дѣма Христосъ) да варви слѣдъ мене, да сѣ отрѣче самъ отъ себе си. И же хѣщетъ по мнѣ ѣти, да ѣвѣржетъ сѣ себѣ(1). Это свободното чело̀вѣческо ценіе. И оцѣ Истїатъ дѣма: безъ мене не можете да правите нищо. Бѣзъ менѣ не мѣжете творїти ни чѣс ѡже(2). Это потрѣвната благодать Божїа. Богъ, който сѣздалъ чело̀вѣка безъ чело̀вѣка: не може да спаси чело̀вѣка безъ чело̀вѣка, то естѣ безъ ценіето чело̀вѣческо. Премѣдрѣйшїй Агустїнъ дѣма: което сѣ касае до нашето спасеніе, то трѣвѣва да вѣде въ насъ, и отъ Бога. Подоваѣтъ ѣ въ насъ вѣти, ѣ ѣвѣржетъ себѣ, ѣже спасаѣтисѣ. И оцѣ Григорїй Богословъ и свѣтїй Златоустъ дѣматъ: благодать-та ако и да е благодать, обаче тѣхъ спасава, които искатъ да сѣ спасятъ. Благодать ѣще ѣ благодать естѣ, ѣвѣче хотѣщихъ спасаѣтъ. И така и чело̀вѣческото ценіе и Божїата благодать заедно сѣ свѣзкѣплаватъ въ дѣлото на нашето спасеніе. Божїата благодать варви напредъ, нъ трѣвѣва и чело̀вѣческото ценіе да варви слѣдъ неѣ, Божїата благодать призовава, нъ трѣвѣва и чело̀вѣческото ценіе да ѣж слѣша. Сирѣчь: Богъ призовава всѣкога чело̀вѣка на поканіе, защото иска всѣкой чело̀вѣкъ да сѣ спаси. Хѣщетъ всѣмъ спасти сѣ(3); Из трѣвѣва и чело̀вѣкъ да сѣ по-

[1] Марк. Глав. 8. ст. 34. [2] Іоан. гл. 15, ст. 5. [3] Тамже гл. 2, ст. 4.